

2020-08-25

jordbruksverket@jordbruksverket.se

Yttrande över remiss från Jordbruksverket om Inhämtning av konsekvenser av att ytterligare reglera djurskyddet för gräsänder, fasaner, raphöns och laxfiskar som sätts ut för jakt- och fiskeändamål.

Sveriges Veterinärförbund har tagit del av Jordbruksverkets remiss om inhämtning av konsekvenser av att ytterligare reglera djurskyddet för gräsänder, fasaner, raphöns och laxfiskar som sätts ut för jakt- och fiskeändamål.

Sammanfattningsvis anser Sveriges Veterinärförbund att:

- begreppen djurvälstånd och djurskydd omfattar fågel och fisk som föds upp och sätts ut i det vilda, såväl under uppfödningssfasen som efter att de släppts ut.
- det finns omfattande djurvälstånds- och djurskyddsrisiker för fågel och fisk som föds upp för att sättas ut.
- det finns behov att ytterligare reglera djurskyddet för fågel och fisk som sätts ut och tillstyrker de föreslagna lagförslagen.
- de föreslagna lagändringarna behöver kompletteras med föreskrifter. De föreslagna föreskrifterna om hågnade vilda fåglar (ISSN 1102-0970) bör utgöra underlag för föreskrifter avseende uppfödning och utsättning av fågel. Även bestämmelser för fisk bör specificeras i föreskrifter.

Sveriges Veterinärförbund menar att det utöver identifierade djurväl-färds- och djurskyddsproblem, finns en djuretisk dimension i att föda upp vilda djur primärt för jakt och fiske. Den verksamhet som pågår behöver dock regleras och förbundet lämnar följande svar på Jordbruksverkets frågor. Svaret har utformats av förbundets djurskyddsutskott.

1. Flertalet samrådsinstanser har i sina svar på det första samrådet uttryckt att de ser ett behov av att säkerställa att djur som sätts ut i naturen har goda förutsättningar att överleva i naturen. Ett sätt att tillgodose detta skulle kunna vara att införa en ny paragraf i djurskyddslagstiftningen som lyder:

”Djur som föds upp för att sättas ut i naturen för jakt eller fiskeändamål ska hållas och födas upp på sådant sätt att deras utveckling vad gäller fysiologi, beteende och hårdighet ger dem goda förutsättningar för att anpassa sig till ett liv i det vilda”.

a) Anser ni att författningsförslaget skulle inverka positivt på djurskyddet för de aktuella djuren?

Ja. Sveriges Veterinärförbund ser mycket positivt på att området regleras och tillstyrker föreslagna författningsförslag (se dock förslag på kompletterande text nedan). Förbundet menar att det är viktigt att klargöra att begreppet *djurvälfärd*, alltså djurets upplevelse av sin situation, är lika applicerbart på djur som hålls av människan och som på djur i det vilda, även om det som påverkar djurens situation kan skilja sig åt (ex. inhyssning, utfodring, hantering, produktion hos djur hållna av människan, ex. biotop, fodertillgång, konkurrens, predation hos vilda djur). *Djurskyddet*, vilket omfattar vad vi gör med/utsätter djuren för, regleras i djurskyddslagstiftningen så länge djuren är i människans vård. När djuret släppts ut i det vilda så ingår de visserligen inte längre i djurskyddslagstiftningen, men djurskyddet faller då under jaktlagstiftningen, t.ex. att djurs bon och ägg inte får förstöras, att viltet ska visas hänsyn och att viltvård ska sörja för att viltet får skydd och stöd. Vilt ska inte heller utsättas för onödigt lidande i samband med jakt. Djurskyddet för fisk som satts ut i det vilda är i det stora hela mycket begränsat. Sammantaget är djurskyddet (inkl. lagstiftning och kontroll) mer omfattande för djur som hålls av människan än för djur som lever i det vilda.

Sveriges Veterinärförbund menar att det i författningsförslaget behöver framgå att uppfödning och hållning inte enbart ska ge djuret goda förutsättningar för att anpassa sig till ett liv i det vilda utan även ge djuren en god djurväl-färd under själva uppfödningen/hållningen. Utöver det så behöver det genetiska underlaget vara lämpligt. Förbundet föreslår därför att författningsförslaget kompletteras med följande:

”Djur som föds upp för att sättas ut i naturen för jakt eller fiskeändamål ska vara genetiskt anpassade för ändamålet samt hållas och födas upp på sådant sätt att deras fysiska och mentala hälsa och naturliga beteende gynnas och deras utveckling vad gäller fysiologi, beteende och hårdighet ger dem goda förutsättningar för att anpassa sig till ett liv i det vilda.”

Förbundet vill även framhålla att djurens liv efter utsläpp inte bara handlar om överlevnad och fitness, utan främst att ge djuren förutsättningar till en god livskvalitet och djurväl-färd.

Föreskrifter behövs som komplement till djurskyddslagen. Detta är ett viktigt verktyg för kontrollmyndigheterna, inklusive länsveterinärer. Tydliga villkor är till stor hjälp även för uppfödare, utsättare och veterinärer kopplade till verksamheten. I Danmark regleras viltfågeluppfödning i en egen författning, Bekendtgørelse om opdræt af fjervildt, BEK nr 1496 af 10/12/2015 (Miljø- og Fødevarerministeriet, 2015). Sveriges Veterinärförbund anser att Jordbruksverkets remissförslag 31-

575/11 avseende Statens Jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hägnade fåglar, ISSN 1102-0970 (bilaga 1 och 2) är av sådan relevans och kvalitet att det bör utgöra underlag till föreskrifter som kompletterar de ändringar i djurskyddslagen och författningssamlingen som nu föreslås i Jordbruksverkets remiss ID. SLU.ua.2020.2.6-2458. Under perioden fram till utsättning omfattas fisk av samma djurskyddslagstiftning som fisk som odlas för konsumtion. Då syftet med uppfödningen är att släppa ut fiskarna, så anser Sveriges Veterinärförbund att djurskyddslagstiftningen för fisk som föds upp för att sättas ut specificeras i egna, eller inom gemensamma, föreskrifter. Även djurskyddsbestämmelser efter utsläpp av bör förtydligas i föreskrifter.

Lagstiftning sätter en miniminivå för djurskyddet. För att ytterligare stärka djurskyddet och förbättra djurvälståndet så bör författningar för uppfödning och utsättning av fågel och fisk kompletteras med ”Best practice”-riktlinjer.

Fågel

För fågel omfattar uppfödningen utrymme och berikning, hygien, sammansättning av individer/grupper, utfodringsrutiner och lämpligt foder, frånvaro av sjukdomar och träning av individer för anpassning i det vilda (Wiberg, & Gunnarsson, 2007; lonso et al. 2008; Gaudioso et al., 2011; Dzikamunhenga et al. 2017). Den allvarliga problematiken med fjäderplockning och kannibalism måste förebyggas, men utan användning av mekaniska hinder såsom näbbringar, näbbhättor eller näbbkorgar. Detta förhindrar endast utförandet av oönskade beteenden, men löser inte orsaken till att beteendena uppstår. Sådan utrustning, liksom nätgoly, ska inte tillåtas och djuren ska ges tillräckligt med utrymme och en berikad miljö. En restriktiv och till en god djurmiljö anpassad läkemedelsanvändning är viktig för att motverka miljöproblem och antibiotikaresistens.

SLU:s Vetenskapliga Råd för djurskydd (VRD) har i ett yttrande till Jordbruksverket 2020, ”Yttrande från SLUs vetenskapliga råd för djurskydd om djurvälstånd vid utsättning av djur för jakt och fiske” Dnr: SLU.scaw.2020.2.6-20”, lämnat synpunkter på frågor om djurvälstånd och djurskydd vid uppfödning och utsättning av vilt. I VRD:s yttrande konstateras bland annat att ”omfattningen av den svenska uppfödningen är inte känd och djurhållningen i vilthägn är till stora delar oreglerad i lagstiftningen. Det finns en avsevärd variation mellan anläggningar och mellan fågelarter vad gäller skötsel och miljö, t.ex. utformning av voljärer, grad av miljöberikning samt hur länge fåglarna stödfodras efter utsättning.” (VRD, 2020). Ökad djurtäthet kan medföra stress, traumatiska skador samt spridning av olika sjukdomar. Det saknas riktlinjer i svensk lagstiftning för gruppstorlek och belägningsgrad under uppfödning av fågel för utsättning (VRD, 2020).

Sveriges Veterinärförbund instämmer i de anledningar till nedsatt hälsa som VRD anger: ”Hög djurtäthet ökar risken för smittspridning på anläggningarna. Infektioner med mykoplasma bakterier, gapmask, kolibacillos, salmonella och adenovirus är några exempel på sjukdomar som förekommer under uppfödningen. Bristfällig hygien, särskilt vid ägghantering, leder till nedsatt hälsa. Långa avelsperioder ökar risken för sjukdomar i reproduktionsorganen. Brist på smakligt och lättillgängligt foder kan leda till att nykläckta kycklingar dör. I vilthägn förekommer fjäderplockning som leder till sämre befjädring och hudskador, framförallt bland fasaner och raphöns. Mekaniska hinder används för att förhindra fjäderplockning, och dessa hinder kan i sin tur ge mekaniska skador på näbben.”

Fisk

Ovan resonemang kan till stora delar även tillämpas på fisk. Vikten av en god djurvälstånd hos uppfödd (odlad) fisk får allt större uppmärksamhet, se bl.a. SLU:s policy brief om fiskvälfärd (Gräns, 2019). Sjukdomar, skador, fisktäthet, vattenkvalitet och utfodringsrutiner påverkar djurvälstånden och överlevnaden hos fisk som föds upp för utsättning (Persson, 2017; Fiskeriverket, 2007a; 2007b; VRD, 2020).

Sveriges Veterinärförbund hänvisar till VRD:s sammanfattning av djurvälståndriskerna. ”Fiskarna kan utsättas för stress i samband med infångande, transport och utsättning. För trånga miljöer och dåligt anpassade vattenförhållanden ger en sämre djurvälstånd. Samtidigt är fiskarna skyddade från predation och födobrist under uppfödningen. Yngel är mer känsliga än äldre fiskar för förändringar i vattenmiljön. Hantering och transport initierar vanligen en kraftig stressrespons hos laxfiskar men en variation mellan arter kan förekomma. Syresättning, vattentemperatur och vattenkemi har stor betydelse, speciellt i slutna system, och en hög grad av transportstress ökar dödligheten efter utsättning.//...// Håvning bör i möjligaste mån undvikas och risken för frysskador vid kall väderlek bör beaktas. Bedövningsmedel eller lugnande medel i låg dos kan mildra fysiologisk stress under transport men det är oklart hur fisken påverkas efter utsättning.//...// Förflyttning av laxfiskar mellan olika temperaturer får inte ske utan en långsam tillvänjning. Vid längre transporter kan en salthalt på 0,5–1,0 % natriumklorid förbättra välfärden. En god syresättning måste säkerställas och en låg ljusintensitet är fördelaktigt.” En period av fasta innan transport anses förbättra förhållandena för fisken under transporten. Även om det inte handlar om att svälta fisken, d.v.s. så att näringsrubbingar uppkommer, så menar Sveriges Veterinärförbund att ytterligare forskning behövs för att klargöra djurvälståndsaspekterna av att fasta fisken innan transport. Den optimala temperaturen för olika laxfiskar skiljer sig också mycket åt, men extremt varma och kalla temperaturer ska undvikas för att undvika ytterligare stress för fisken under transport. Förbundet menar också att fettfeneklippning som görs av alla laxfiskar som släpps ut kan påverka fiskens välfärd negativt. Utöver att ingreppet är invasivt, så är fettfenan ett känsel- och signalorgan. Är vinningen med att vem som helst, när som helst, kan identifiera en fångad fisk som utplanterad, större än den potentiella djurvälståndsproblem som kan uppkomma om man har en försämrad simförmåga? Fettfeneklippning behöver ersättas av andra märkningsmetoder.

Efter utsättning är djurskyddet för fisken mycket begränsat, även om djurvälstånden kan påverkas (anpassning, födotillgång, predation, etc.). Skillnaden i genetik och beteende mellan odlad fisk som ska sättas ut och vild fisk kan påverka de naturliga bestånden (Fiskeriverket, 2007a; 2007b; VRD, 2020).

b) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka företags konkurrenskraft eller möjlighet att bedriva företag på landsbygden? I så fall på vilket sätt? Om ni anser att förslaget skulle innebära ökade kostnader för företag, beskriv i så fall på vilket sätt.

Sveriges Veterinärförbund anser att det finns en möjlighet för företagare att öka sin konkurrenskraft genom en djurvänlig uppfödning/etisk märkning som i sin tur leder till ökade mervärden (se bl.a. Jordbruksverkets rapport om mervärden som konkurrensmedel, 2018:23 [Jordbruksverket, 2018]). Ökade kostnader skulle kunna uppstå genom djurvälståndsåtgärder som utrymme, berikning och kompetensutveckling, något som i sin tur kan kompenseras genom ökade intäkter (högre pris, fler kunder) eller vid försäljning (utsättare som köper av uppfödare).

c) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka privatpersoners möjlighet att utöva fritidssysselsättning i form av jakt eller fiske?

Nej.

d) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka miljön eller den biologiska mångfalden?

Ja.

Sveriges Veterinärförbund menar att utsättning av fågel och fisk kan påverka vilda bestånd och ekosystem. Det finns stora risker med överföring av sjukdomar och parasiter som kan få långtgående negativa konsekvenser för populationer av samma art men även för närbesläktade arter. Genetisk uppblandning och utarmning utgör också en risk (VRD, 2020).

Fågel

Sveriges Veterinärförbund anser att det finns belägg för att utsläpp av vilda fåglar kan ha negativ inverkan på de vilda populationerna och miljön (Söderqvist, 2015, Norska vetenskapskommittén för mat och miljö [VMK], 2017). Förbundet menar därför att utsläpp av fågel som föds upp med en lämplig genetisk uppsättning, ett gott hälsoläge och god djurvälstånd minskar risken för dålig inverkan på miljö och biologisk mångfald. Överlevnad och möjlighet att undkomma predatorer påverkas positivt vid lämpligt avelsurval, anpassning till fåglars temperament och berikning i fångenskap (Reading et al., 2013). Förbundet vill dock framhålla att en god överlevnad är motsägelsefullt, då det även kan leda till att en negativ påverkan på biologisk mångfald, i de fall de utsläppta djuren bidrar till uppblandning och utarmning av naturliga populationer. Oavsiktlig selektion vid uppfödning kan resultera i att den genetiska sammansättningen, de fysiologiska egenskaperna och beteendet förändras även i den vilda populationen. Temperamentet kan förändras, t.ex. kan djuren bli mindre skygga, så att risken för predation ökar. Förändrad näbb kan leda till sämre fodersöksförmåga hos änder. Förändrat migrationsbeteende kan påverka överlevnaden (VRD, 2020).

Tiden för det utsläppta djuret i det vilda är i praktiken förutbestämd, såtillvida att det primärt släpps ut för att skjutas. Risken för påverkan på den naturliga faunan och miljön beror bl.a. på antalet utsläppta fåglar och hur länge fåglarna lever kvar i naturen. För fågelarter som är hotade (rapphöna), så kan utsläpp av fågel bidra till biotopförbättrande åtgärder, men omfattningen av detta är okänd.

Fisk

Friska och genetiskt och beteendemässigt anpassade fiskar minskar risken för dålig inverkan på miljö och biologisk mångfald. Utsättning av fisk kan få effekter på naturliga populationer, både av samma art och andra fiskarter, exempelvis födokonkurrens, kannibalism, predation, förändrad näringsbalans och vattenkvalitet (VRD, 2020). Avel av fisk vid uppfödning av fisk anses i allmänhet kunna leda till minskad genetisk variation i jämförelse med vilda fiskars reproduktion (Persson, 2017; Fiskeriverket, 2007a; 2007b; VRD, 2020).

e) Skulle ni vara positiva eller negativa till om utredningen föreslog detta författningsförslag till regeringen?

Positiva. Se dock förslag på kompletterande text och behov av föreskrifter under 1.a)

f) Övriga synpunkter på förslaget?

Nej.

2. Flertalet samrådsinstanser har i sina svar på det första samrådet uttryckt att de ser ett behov av att säkerställa att djur sätts ut i en miljö som har de förutsättningar som krävs för att de ska

kunna överleva. Ett sätt att tillgodose detta skulle kunna vara att införa en ny paragraf i djurskyddslagstiftningen som lyder:

”Utsättning av djur av viltart för jakt eller fiskeändamål får endast ske om det finns goda möjligheter för djuren att anpassa sig till ett liv i det vilda och tillgodose sitt behov av föda, vatten och skydd.”

a) Anser ni att författningsförslaget skulle inverka positivt på djurskyddet för de aktuella djuren?

Ja, Sveriges Veterinärförbund tillstyrker författningsförslaget. Även detta lagförslag bör kompletteras med föreskrifter (se SJVFS 2011:XX ISSN 1102-0970 – bilaga 1, Konsekvensutredning Dnr: 31-575/11 – bilaga 2).

Fågel

Sveriges Veterinärförbund ser att det finns välfärdsrisker i samband med utsättning, inte minst eftersom djuren snabbt måste anpassa sig till ett liv i det vilda. Djurvälfrädsriskerna i det vilda omfattar väderförhållanden, predatortryck, möjlighet att ta skydd och födotillgång. Förbundet ser vikten av att djuren är i god kondition vid utsättningen, att de stödutfodras och har tillgång till dricksvatten och att utsättningen sker vid god väderlek och i en för arten lämplig biotop (VRD, 2020). Överlevanden efter utsättning är lägre hos utsatta fåglar än hos vilda fåglar, p.g.a. predation, kyla, svält och jakt (VKM, 2017; VRD, 2020).

Fisk

Vid utsättning påverkas djurvälfräden av fiskarnas möjlighet att anpassa sig till miljön på utsättningsplatsens miljöförhållanden och deras genetiska predisposition för att överleva i vilt tillstånd. Vilda populationers genpool kan påverkas om utsatta individer reproducerar sig med vilda artfränder (VRD, 2020).

Sveriges Veterinärförbund vill påpeka skillnaderna mellan utsättning genom s.k. ”hard release” där fisken släpps direkt i den nya miljön, eller s.k. ”soft release” där fisken får möjlighet att anpassa sig gradvis till den nya miljön. Det senare kan ske i ett inhägnat område i skyddad miljö i upp till en vecka. Under denna period skyddas fisken från predation och födobrist och säkras tillgången till föda, vilket ger en högre överlevnad (VRD, 2020).

b) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka företags konkurrenskraft eller möjlighet att bedriva företag på landsbygden? I så fall på vilket sätt? Om ni anser att förslaget skulle innebära ökade kostnader för företag, beskriv i så fall på vilket sätt.

Ja. Se fråga 1.b.

c) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka privatpersoners möjlighet att utöva fritidssysselsättning i form av jakt eller fiske?

Nej.

d) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka miljön eller den biologiska mångfalden?

Ja. Sveriges Veterinärförbund menar att det finns en tydlig koppling till en för djuren lämplig utsättningsmiljö och biologisk mångfald. För att öka överlevnaden är det viktigt att fåglarna sätts ut i en för arten lämplig biotop. Skyddsplanteringar, kantzoner, viltåkrar, våtmarker och vegetationsöar i jordbrukslandskapet som erbjuder fåglarna näringsförsörjning och skydd är i många fall berikande för den biologiska mångfalden, inklusive hotade arter (rapphöna). Det är dock oklart om överlevnaden ökar efter av ovanstående åtgärder. Den forskning som finns från olika länder visar att överlevnaden efter utsättning av uppfödda fåglar är låg (VMR, 2020).

Det finns situationer där skyddet för de utsatta djuren kan påverka den biologiska mångfalden, exempelvis jakt mot predatorer som duvhök, räv, gråsäl, skarv, m.fl.

e) Skulle ni vara positiva eller negativa till om utredningen föreslog detta författningsförslag till regeringen?

Positiva.

f) Övriga synpunkter på förslaget?

Nej.

3. Flertalet samrådsinstanser har i sina svar på det första samrådet uttryckt att de ser ett behov av att säkerställa att de djurhållare som sätter ut djur i naturen har den kunskap som krävs för att garantera att lämpliga djur sätts ut på lämpligt sätt vid lämplig plats och vid lämplig tidpunkt. Ett sätt att tillgodose detta behov skulle kunna vara att införa en ny paragraf i djurskyddslagstiftningen som ställer krav på någon form av utbildning för dessa djurhållare. Exakt hur en sådan utbildning skulle vara utformad, vem som skulle organisera den eller vad den skulle innehålla behöver utredas ytterligare.

a) Anser ni att ett krav på utbildning för djurhållare som sätter ut djur skulle ha möjlighet att inverka positivt på djurskyddet för de aktuella djuren?

Ja. Sveriges Veterinärförbund anser att specifika kompetenskrav gynnar djurskydd, djurvälstånd, djurhälsa och nationellt smittskydd, och tillstyrker att det införs en ny paragraf i djurskyddslagstiftningen som ställer krav på utbildning för dessa djurhållare (uppfödare och utsättare av djur). Förbundet vill dock påpeka att utbildningskraven även behöver omfatta uppfödningen.

I djurskyddslagen (SFS 2018:1192) finns redan grundläggande krav på kompetens på den som håller djur:

2 kap. Kompetenskrav

3 § Den som håller djur eller på annat sätt tar hand om djur ska ha tillräcklig kompetens för att tillgodose djurets behov.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på särskild kompetens eller utbildning vid viss djurhållning eller viss annan verksamhet med djur.

Specifika krav på djurhållare (uppfödare och utsättare av djur) bör förtydligas i föreskrifter enligt djurskyddslagens intentioner.

b) Skulle ni vara positiva eller negativa till om ett krav på utbildning i någon form föreslogs av utredningen med tillägget att omfattning, organisation och innehåll behöver utredas ytterligare?

Sveriges Veterinärförbund är positiva till att nuvarande utbildningsaktörer och kursinnehåll kartläggs men menar att man bör undvika en utdragen utredningsprocess.

c) Har ni några förslag på hur en sådan utbildning skulle kunna organiseras?

Utbildningen bör innehålla både teori och praktik och kan anordnas av bransch, intresseorganisationer eller lärosäten, t.ex. SLU, efter certifiering av ansvarig myndighet. Djurhälsa och ansvarsfull läkemedelsanvändning, smittskydd, djurvälstånd, djurskydd och djuretik behöver ingå i sådan utbildning (utöver utfodring, lämpliga biotoper, etc.). Kompetensbevis bör erhållas efter godkänd examinering av kursinnehållet.

d) Finns det redan idag utbildningar som ni anser ger tillräckligt med kunskap om utsättningar?

Sveriges Veterinärförbund känner till att Jägareförbundet ger en kurs i utsättning av fågel (fålhöns). Se 2 c) avseende krav på innehåll.

e) Anser ni att ett krav på utbildning i någon form skulle påverka företags konkurrenskraft eller möjlighet att bedriva företag på landsbygden? I så fall på vilket sätt? Om ni anser att förslaget skulle innebära ökade kostnader för företag, beskriv i så fall på vilket sätt.

Sveriges Veterinärförbund anser att det finns en möjlighet för företagare att öka sin konkurrenskraft genom en utökad kompetens, som i sin tur leder till ökade mervärden och därmed högre intäkter (se bl.a. Jordbruksverkets rapport 2018:23 [Jordbruksverket, 2018]). Ökade kostnader skulle kunna uppstå vid krav på utbildning (kurskostnad, resor, material, frånvaro från arbete och liknande). Redan idag har seriösa djurhållare sådana kostnader för utbildning. Avseende utökat/förbättrat innehåll av ämnen som djurhälsa, djurskydd, djurvälstånd och djuretik torde i sådana inte utgöra några signifikanta merkostnader, varken för företag vars anställda genomgår utbildning eller för företag som ger sådan utbildning.

f) Anser ni att ett krav på utbildning i någon form skulle påverka privatpersoners möjlighet att utöva fritidssysselsättning i form av jakt eller fiske?

Nej.

g) Anser ni att ett krav på utbildning i någon form skulle påverka miljön eller den biologiska mångfalden?

Ja. Utökade kunskaper och ökad kompetens är gynnsam för miljön och den biologiska mångfalden.

h) Övriga synpunkter på förslaget?

Utbildningen bör certifieras av myndigheter och leda till kompetensbevis.

4. Flertalet samrådsinstanser har i sina svar på det första samrådet uttryckt att de ser ett behov av att länsstyrelsen får kännedom om var och när utsättning av fågel för jaktändamål sker*. Detta skulle ge kontrollmyndigheten en möjlighet att vid behov kontrollera djurskyddet vid utsättningsverksamhet som idag saknas. Ett sätt att tillgodose detta skulle kunna vara att införa en ny paragraf i lagstiftningen som ställer krav på att länsstyrelsen ska få kännedom om utsättning av fågel innan den sker.

a) Anser ni att författningsförslaget skulle inverka positivt på djurskyddet för de aktuella djuren?

Ja. Sveriges Veterinärförbund tillstyrker förslaget att införa en ny paragraf i lagstiftningen som ställer krav på att länsstyrelsen ska få kännedom om utsättning av fågel innan den sker. Detta bör förtydligas i föreskrifter. Utsättning av fågel bör, precis som fisk, oavsett art omfattas av obligatorisk rapportering till länsstyrelsen för att man ska kunna få en översyn av var, hur och när djur släpps ut i det vilda. I händelse av utbrott av smittsam sjukdom är det dessutom väsentligt att länsstyrelsen känner till var och vilka fåglar som satts ut.

b) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka företags konkurrenskraft eller möjlighet att bedriva företag på landsbygden? I så fall på vilket sätt?

Ja, i den mån att ett stärkt djurskydd kan leda till ökade mervärden, men även ökad kunskap hos djurhållarna. Bättre djurskydd leder till bättre hälsa och överlevnad, vilket gynnar ekonomi och konkurrenskraft (se även fråga 1.b, 2.b och 3.e).

c) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka privatpersoners möjlighet att utöva fritidssysselsättning i form av jakt eller fiske?

Nej.

d) Anser ni att författningsförslaget skulle påverka miljön eller den biologiska mångfalden?

Möjligheter att kontrollera utsättningsverksamhet gynnar miljö och även biologisk mångfald. Exempelvis kan verksamhet som är miljöstörande (exempelvis nedskräpning, övergödning, smittspridning) förhindras, liksom att aktiviteter som hotar den biologiska mångfalden stoppas.

e) Skulle ni vara positiva eller negativa till om utredningen föreslog detta författningsförslag till regeringen

Positiva.

f) Övriga synpunkter på förslaget?

Ökade möjligheter till kontroll behöver samordnas och tilldelas tillräckligt med resurser.

.

Med vänliga hälsningar

Sveriges Veterinärförbund

Referenser

- Dzikamunhenga, R.S., et al. 2017. Hematology and serum biochemistry reference intervals for six-week-old, farm-reared Chinese Ring-necked Pheasants (*Phasianus Colchicus*) from Minnesota. *Avian Diseases* 61(2): 211–213.
- Fiskeriverket. 2007a. Kontinuerlig odling och utsättning av fisk och bevarandet av de berörda beståndens naturliga egenskaper. Rapport 2007-05-28.
- Fiskeriverket. 2007b. Genetiska, ekologiska och samhällsekonomiska effekter av fiskutsättningar. Rapport 2007-11-30.
- Gaudioso, V.R., et al. 2011. Does early antipredator training increase the suitability of captive Red-legged Partridges (*Alectoris rufa*) for releasing? *Poultry Science* 90(9): 1900–1908.
- Gräns, A. 2019. Fiskvälfärd och hållbar matproduktion. SLU Future Foods Policy brief juni 2019.
- lonso, M.E., et al. 2008. Influence of the pairing system on the behaviour of farmed Red-Legged Partridge couples (*Alectoris rufa*). *Applied Animal Behaviour Science* 115(1): 55–66.
- Jordbruksverket. 2018. Mervärden som konkurrensmedel – affärsmodeller och kompetenser för framgångsrika mervärdesstrategier. Rapport 2018-23.
- Konsekvensutredning till Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2011:XX) om hägnade vilda fåglar. Dnr: 31-575/11. **(bilaga 2)**
- Miljø- og Fødevarerministeriet. 2015. Bekendtgørelse om opdræt af fjervildt, BEK nr 1496 af 10/12/2015.
- Norska vetenskapskommittén för mat och miljö (VKM). 2017. Assessment of the risks associated with the import and release of hand-reared mallards for hunting purposes. Scientific Opinion on the Panel on Alien Organisms and Trade in Endangered Species. ISBN: 978-82-8259-280-2, Oslo, Norway.
- Persson, L. 2017. Effects of feeding regimes on phenotype and performance in Atlantic salmon. Diss. (sammanfattning/summary) Umeå: Sveriges lantbruksuniversitet., Acta Universitatis Agriculturae Sueciae, 1652-6880 ; 2017:100. ISBN 978-91-7760-090-9, eISBN 978-91-7760-091-6
- Reading R.P, et al. 2013. The value of enrichment to reintroduction success. *Zoo Biology* 32: 332-341.
- SJVFS 2011:XX. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hägnade vilda fåglar. ISSN 1102-0970. **(bilaga 1)**
- SLU:s Vetenskapliga Rådet för djurskydd (VRD). 2020. Yttrande från SLUs vetenskapliga råd för djurskydd om djurvälstånd vid utsättning av djur för jakt och fiske. SLU.scaw.2020.2.6-20: <https://www.slu.se/globalassets/ew/org/centrb/scaw-nationellt-centrum-for-djurvalfard/vetenskapliga-radet/yttrande-fran-slus-vetenskapliga-rad-for-djurskydd-om-djurvalfard-vid-utsattning-av-djur-for-jakt-och-fiske-18-maj-2020.pdf>
(Besökt 20-08-20)

Söderquist, P. 2015. Large-scale releases of native species: the mallard as a predictive model system. Diss. (sammanfattning/summary) Umeå: Sveriges lantbruksuniversitet., Acta Universitatis Agriculturae Sueciae, 1652-6880 ; 2015:25, ISBN 978-91-576-8248-2, eISBN 978-91-576-8249-9.

Wiberg, S. & Gunnarsson, S. 2007. Inventering av hållning och uppfödning av viltfågel i Sverige = A survey of game bird rearing in Sweden. Skara: Inst. för husdjurens miljö och hälsa, Sveriges lantbruksuniversitet.